

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 42 (4).

Izdan 1 avgusta 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11080

Hasler A. G. vormals Telegraphenwerkstätte von G. Hasler, Bern, Švajcarska.

Registrujuće merilo brzine.

Prijava od 24 oktobra 1933.

Važi od 1 februara 1934.

Traženo pravo prvenstva od 26 oktobra 1932 (Švajcarska).

Kod registrirajućih merila brzine ne može da se izbegne izvestan mrtav hod u radu usled stalne promene zahvata u vezi između mernih organa i organa za pokazivanje kao što su pisaljka i skazaljke. Radi izbegavanja nemirnog stanja skazaljke u radu primenjuju se u praksi namerno izvesna sloboda između zahvatača upravljanog mernim mehanizmom i nosioca pisaljke. Ali ova mera ima kod sada poznatih prinudnih merila za brzinu tu posledicu, da se pisaljka i skazaljka pri zaustavljenom vozilu češće ne vraćaju u nulti položaj, tako, da se crta proizvedena pisaljkom na registrujućoj traci, koja se obično i pri mirujućem vozilu dalje kreće, ne nalazi na nultoj liniji, nego većinom nešto malo iznad ove, i stoga postoji neizvesnost da li je vozilo u ovom vremenu stvarno stajalo ili se sasvim lagano kretalo. Aparati sa dužim mernim vremenom, na primer koje traje 12 sekunda, istina nemaju ovu nezgodu, ali ipak dugačko merno vreme ne odgovara više potrebama modernog saobraćaja. Iz praktičnih razloga se traže aparati sa kratkim vremenima merenja, koji pak kao što je već navedeno, usled stalne promene zahvata imaju nemirno stanje skazaljke ili se ne vraćaju uvek u nulti položaj, i stoga uvek imaju netačno pokazivanje stanja.

Cilj ovog pronalaska jeste, da otkloni ovu nezgodu. Registrirajuće merilo brzine

po ovom pronalasku ima zupčanu polugu koja nosi pisaljku i koja pogoni skazaljku, i koja je spojena sa izvesnom slobodom sa kliznim delom upravljanim mernim mehanizmom i razlikuje se od poznatog time, što klizni deo nosi polugu, koja s jedne strane, strči u oblast nepomičnog oslonca i, s druge strane, u oblast oslonca postavljenog na zupčanoj poluzi, tako, da kod kliznog dela vraćajućeg se u ishodni položaj, pri nailaženju poluge na oba oslonca, zupčana poluga biva u odnosu prema kliznom delu kretana u najniži položaj i time pisaljka i skazaljka prelaze u apsolutni nulti položaj iz kojeg bivaju zahvatane pomoću zupčane poluge i kliznog dela pri početku penjanja poslednjeg.

Na nacrtu je predstavljen jedan primer izvođenja predmeta pronalaska. Sl. 1 pokazuje izgled sa strane. Sl. 2 pokazuje izgled s leve strane sl. 1. Sl. 3 pokazuje delimičan presek u uvećanom razmeru i sl. 4 pokazuje presek po liniji 4—4 iz sl. 3.

Radi uprošćenosti nacrta nisu ucrtani delovi mehanizma merila brzine koji se nalaze na zadnjoj strani čone ploče 1. Poznati merni mehanizam upravlja zahvati prsten 2, koji sa dodatkom 2' strči prema napred kroz vertikalni prorez 3 čone ploče 1, i čvrsto je vezan sa kliznim delom 4 vodenim na prednjoj strani poslednje ploče u prorezu 3. Klizni deo 4 nosi na prednjoj strani pomoću čepa 5

vertikalnu zupčanu polugu 6, koja na svom gornjem kraju nosi pisaljku 7, koja je pomerljivo vodena u vertikalnoj kulisi 8 utvrđenoj na ploči 1. Neuerana registrujuća traka biva iza kulise 8 vodena poprečno pred pločom 1. Čep 5 strči kroz kratak vertikalni prorez 9 zupčane poluge 6, tako, da ima izvesnu malu slobodu, usled čega i pored malih kretanja kliznog dela 4 na gore i na dole koja se javlaju usled promene zahvata, zupčana poluga 6 sa pisaljkom 7 i skazaljkama 11, koja se nalazi sa ovom u zahvatu pomoću zupčanog segmenta 10, ne bivaju kretane. Zupčana poluga 6 i skazaljka 11 ostaju, usled trenja pisaljke 7 o registrujuću traku i usled kočničke opruge 13 koja naleže na glavčinu 12 skazaljke 11, u svakom položaju, i kreće se samo, kad čep 5 deluje u jednom ili drugom pravcu na zupčanu polugu. Da bi se sad i pored izvesne slobode čepa 5 u prorezu 9 zupčana poluga 6 sa pisaljkom i skazaljkom pri mirovanju vozila uvek sigurno vratila u ishodni, odnosno nulti položaj, predviđen je sledeći uređaj. U poprečnom žlijebu 14 kliznog dela 4 je kod 15 smeštena dvokraka, levo pretežuća poluga 16, koja jednim krajem strči u domaćaj oslonca 17 koji se nalazi nepomično na čeonoj ploči 1 a drugim krajem strči u domaćaj čepa 18, sa kliznim valjkom koji je utvrđen na poluzi 6, i nalazi se ispod ovoga kraja poluge. Ako brzina vozila opadne, to se klizni deo 4 spušta. Pri tome ovaj zahvata slobom zupčanu polugu 6 pomoću čepa 5 koji sad naleže na donji kraj proresa 9. Kad pri kretanju na dole kliznog dela 4 poluga 16 naide na oslonac 17, to se po-

luga 16 obrće tako, da ona svojim desnim krajem nailazi na osloni čep 18 i zupčanu polugu 6 u odnosu prema kliznom delu toliko kreće prema dole da čep 5 dospeva na gornji kraj proresa 9. Time biva postignut donji krajnji položaj zupčane poluge a time i nulti položaj pisaljke i skazaljke. Odmah sa stavljanjem vozila u kretanje, odnosno u trenutku počinjanja kretanja kliznog dela 4 prema gore biva zupčana poluga 6 zahvaćena čepom 5. Pisaljka i skazaljka prema tome ne pretrpljuju u odnosu prema kliznom delu 4 u početku kretanja prema gore suprotno do sada poznatim prinudnim merilima brzine, ni najmanje zakašnjenje, tako da je i pri veoma laganom kretanju vozila pokazivanje već u početku kretanja ispravno.

Patentni zahtev:

Registrujuće merilo brzine sa zupčanom polugom koja nosi pisaljku i pogoni skazaljku, i kajo je sa izvesnom slobodom vezana sa kliznim delom upravljanim mernim mehanizmom, naznačena time, što klizni deo (4) nosi polugu (16), koja s jedne strane strči u domaćaj nepomičnog oslonca (17) i, s druge strane, u domaćaj oslonca (18) rasporedenog na zupčanoj poluzi (6), tako, da kod kliznog dela (4) koji se vraća u ishodni položaj pri nailaženju poluge (16) na oba oslonca (17, 18) zupčana poluga (6) biva u odnosu prema kliznom delu (4) kretana u najniži položaj, usled toga pisaljka i skazaljka prelaze u apsolutni nulti položaj iz kojeg pomoću zupčane poluge (6) i kliznog dela (4) bivaju zahvatane pri početku penjanja kliznog dela (4).

